

Ο ναός της Αχειροποιήτου και η μνημειακή του αξία

/ [Πεμπτούσία](#)

Image not found or type unknown

Ο ναός της Αχειροποιήτου είναι παλαιοχριστιανικός και ανήκει στον αρχιτεκτονικό τύπο της τρίκλιτης ξυλόστεγης βασιλικής με υπερώα, η οποία καταλήγει στα ανατολικά σε ημικυκλική αψίδα. Έχει μήκος 51,90 μ. και πλάτος 30,80 μ. και είναι κτισμένος με την κλασική παλαιοχριστιανική τοιχοποιία στην οποία ζώνες λιθοδομής εναλλάσσονται με ζώνες πλινθοδομής. Δύο κιονοστοιχίες, με 12 κίονες η καθεμία, διαιρούν το ναό σε τρία κλίτη.

Το κεντρικό κλίτος, που απολήγει ανατολικά στο ιερό βήμα, έχει πλάτος 14,20 μ. ενώ τα πλάγια κλίτη έχουν πλάτος 6,20 - 6,30 μ. Το βόρειο κλίτος επικοινωνεί ανατολικά με κτίσμα που έγινε παρεκκλήσι στα μεσοβυζαντινά χρόνια και σήμερα

τιμάται στο όνομα της Αγίας Ειρήνης. Στον νότιο εξωτερικό τοίχο, η κεντρική θύρα εισόδου φέρει μνημειώδες πρόπυλο, που δείχνει την επικοινωνία του ναού με την πιο σημαντική οδική αρτηρία της αρχαίας πόλης, τη Λεωφόρο.

Προσκολλημένο στη νότια πλευρά του ναού σώζεται ένα πρόσκτισμα που θεωρείται το βαπτιστήριο της βασιλικής κατά μία άποψη και κατά μία άλλη το αρχικό διακονικό του ναού. Σε όλο το πλάτος του ναού στα δυτικά υπάρχει νάρθηκας από όπου εισέρχεται κανείς στον κυρίως ναό μέσα από ένα πολυτελές τρίβηλο με κίονες από πράσινο θεσσαλικό μάρμαρο. Εικάζεται ότι το αίθριο της Αχειροποιήτου βρισκόταν στο νότιο τμήμα του ναού και όχι στο δυτικό όπως στις υπόλοιπες βασιλικές.

Η στέγη του ναού είναι δικλινής στο κεντρικό κλίτος και χαμηλότερη στα πλάγια κλίτη. Αρχικά η κεντρική στέγη ήταν ψηλότερη καθώς υπήρχε ένα υπερυψωμένο τμήμα του κεντρικού κλίτους που λειτουργούσε ως φωταγωγός, αλλά και το δυτικό υπερώο, κάνοντας τον εξωτερικό όγκο του ναού να φαίνεται ακόμη πιο βαρύς. Το μνημείο υπέστη αρχιτεκτονικές επεμβάσεις τον 7ο αιώνα και στη συνέχεια τον 14ο-15ο αιώνα, καθώς και αναστηλωτικές εργασίες μετά τους σεισμούς του 1978.

